

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden ja toiminnan seuranta 1-2 / 2024

KAKOLK 26.03.2024 § 24
7/02.02.01/2024

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2024 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan omistajaohjausjaostolle sekä lauta- ja johtokunnille kuukausittain. Ensimmäinen raportti lautakunnille laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuositarkastukset laaditaan maalisi-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosten ennakkeen lisäksi myös strategian avainmittareiden sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-helmikuulta 2024 palvelualueittain:

	2024	2023
Hallintopalvelut	13,2 %	14,6 %
Koulutus- ja nuorisopalvelut	13,7 %	11,3 %
Varhaiskasvatuspalvelut	14,7 %	16,0 %
Yhteensä	14,0 %	12,9 %

Yhteenveto:

Vuosi on käynnistynyt odotetusti hallintopalveluissa.

Koulutus- ja nuorisopalveluissa talousarvio alittui vuonna 2023 ja alkuvuoden 2024 toteuman perusteella odotamme tämän vuoden toteutuvan hieman talousarviota pienempänä. Tätä tullaan tarkentamaan ensimmäiseen osavuositarkastukseen. Lopulliseen toteumaan tulee vaikuttamaan haettujen hankkeiden toteutuminen. Alkuvuoden aikana koulutus- ja nuorisopalvelut on saanut hankerahoitusta tai sitä on jaksotettu edelliseltä vuodelta 2,25 M€. Avustus- ja hankepäätökset ovat vielä saamatta koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa ja Harrastamisen suomen malli hankkeisiin. Näiden oletetaan olevan yhteensä noin 900 000 €.

Varhaiskasvatuspalveluista puuttuu yhden kuukauden tulot (noin 100 000 €). Lisäksi varhaiskasvatuksen yksityinen päivähoito sisältää vain tammikuun menot (helmikuun menot arviolta noin 600 000 €). Tämän vuoksi varhaiskasvatuksen toteuma näyttää todellista paremmalta. Varhaiskasvatuksessa jatketaan edelleen talouden seurantaa ja talouden odotetaan tänä vuonna toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Hallintopalvelut

Vuoden vaihteessa organisaatio muuttui niin, että taloustiimi ja osa hyvotiimistä siirtyi konsernihallinnon talouspalveluihin. Uutena toimintana tulosalueelle siirtyi hyte-toiminta. Samalla nimi muuttui talous- ja hallintopalveluista hallintopalveluiksi. Vuoden alussa aloitettiin uuden hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinta vuosille 2025–2028 sekä uuden lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman laadinta vuosille 2024–2025.

Koulutus- ja nuorisopalvelut

Helmikuun alussa päättyi oppilaaksiotto lukuvuodelle 2024–2025. Oppilaaksioton päätyttyä hallinnossa valmisteltiin resurssinjako lukuvuodelle 2024–2025. Resurssin jaossa kouluille osoitetaan oppilasmäärän perusteella muodostuva

resurssi opetuksen järjestämiseen vuosiviikkotunteina. Resurssi sisältää yleisopetuksen, virkaehtosopimuksen mukaiset lisät, erityisopetuksen ja erityistilanteiden, kuten kieliohjelman mukaisten valinnaisaineiden ja muiden uskontojen opetuksen resurssoinnin. Resurssissa on myös huomioitu valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen siirtyvät oppilaat. Valmistavassa opetuksessa olevat oppilaat resursoidaan erikseen.

Resurssoinnin jälkeen aloitettiin valmistelut opettajien rekrytointia varten. Ensimmäiseksi valmisteltiin sekä ohjeistettiin henkilöstön sisäiset siirrot, jonka jälkeen valmistauduttiin uusien opettajien rekrytointiin.

Talouden sopeuttamistyö on koulutus- ja nuorisopalveluissa edennyt kouluverkkosuunnitelman vaikutusten arviointien valmisteluun. Vaikutusten arviointien taustamateriaaliksi toteutettiin kyselyt oppilaille, koulujen henkilöstölle ja kuntalaisille.

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Joensuun kaupungille 98 680 € suuruisen erityisavustuksen yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseksi ja kehittämiseksi vuodelle 2024. Erityisavustus on jatkoa vuodelle 2023 myönnetylle rahoitukselle, jolla työskenteli viisi hyvinvointiohjaajaa. Vuodelle 2024 myönnetyllä rahoituksella on jatkanut kaksi hyvinvointiohjaajaa Joensuun kouluilla. Lisäksi yksi hyvinvointiohjaaja on vuoden 2024 alusta jatkanut Opetus- ja kulttuuriministeriön koulujen ja ankkuritoiminnan sekä poliisin välisen yhteistyön kehittämiseen ja vahvistamiseen kouluyhteisön turvallisuuden edistämiseksi ja ongelmien kasautumisen ennaltaehkäisemiseksi tarkoitetulla 44 000 € rahoituksella.

OKM:n myöntämällä valtion erityisavustuksella esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin on jatkettu resurssiopettajien ja koulunkäynninohjaajien palkkaamista vuoden 2024 alusta alkaen. Rahoitus jakautuu Joensuun kaupungin (760 095 €) ja Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulun (128 905 €) kesken.

OKM:n myöntämän varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi saadun erityisavustusta on käytettävissä heinäkuun loppuun saakka. Avustusta (käytettävissä vuonna 2024 135 000 €) käytetään perusopetuksessa kouluikäikäymättömien lasten ja nuorten sekä vieraskielisten lasten tukitoimenpiteisiin ja yleiseen tukiopetukseen sekä varhaiskasvatuksessa varhaista tukea tarvitsevien lasten tukitoimenpiteisiin.

Nuorisotalo Whisperin kävijämäärä on noussut vuoden vaihteen jälkeen. Whisperillä on tammikuun alusta käynyt keskimäärin 113 nuorta / ilta. Harrastepankin toiminta on määrällisesti lisääntynyt Sirkkanen liikumiskeskukseen lisättyjen vuorojen ansiosta.

Valmistavan opetuksen oppilasmäärä on säilynyt yli 200 oppilaan tasolla. Uusia oppilaita valmistavaan opetukseen saapui tasaisesti. Valmistavasta opetuksesta siirryttiin joustavasti perusopetukseen. Tammikuussa aloitettiin kaksi uutta ryhmää. Utran koulussa aloitti valmistavan opetuksen ryhmä Pataluodon koulussa erityisen tuen pienryhmä monikielisille alakoululaisille. Ryhmässä opiskelee joustavasti valmistavan opetuksen oppilaita ja perusopetukseen siirtyneitä, tukea tarvitsevia oppilaita. Pataluodon alakoulussa on useissa luokissa paljon vasta maahan saapuneita (1–4 vuotta Suomessa olleita) oppilaita. Lyseon peruskoulussa aloitti toinen kielellisen tuen ryhmä tammikuun alusta. Opettaja ryhmään palkattiin hankerahoituksella. Tammikuussa perustettiin uusi TUVÄ-ryhmä Joensuun aikuislukiolle. Vuoden 2023 lopulla saapuneille 15–17-vuotiaita, jotka ovat saavuttaneet perusopetuksen päättötodistuksen. Joensuuhun perustettuun yksin maahan tulleiden perheryhmäkotiin on saapunut osa asukkaista. Heitä on sijoittunut yläkoulun valmistavan opetuksen luokkiin sekä uuteen TUVÄ-ryhmään.

Hammaslahden ja Enon uusien koulujen rakentaminen etenee aikataulussa. Reijolan uuden koulun hankesuunnittelu on aloitettu 1/2024. Aikuisten perusopetuksen ja Tuva-koulutuksen kysynnän kasvaminen aiheuttaa Aikuislukiolle paineita vuokrata lisätiloja Tiedepuistolta. Kevään 2024 ajaksi helpotusta saadaan Lyseon lukiolta.

Varhaiskasvatuspalvelut

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen 2023 talousarvion toteuma oli 99,2 % eli tulos alitti talousarvion 348 000 eurolla. Yhteinen talouteen panostaminen ja toiminnan tehostaminen eli esihenkilöiden sekä henkilöstön tahtotila ja toiminta tuottivat siten tulosta. Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolot laskivat vuonna 2023 (15 päivää / htv) vuoteen 2022 verrattuna (24 päivää / htv) peräti yhdeksän päivää eli 38 %. Työtyytyväisyyskyselyssä 2024 varhaiskasvatuksen keskiarvo oli 3,21 (vaihteluväli 1–4), kun se vuonna 2023 oli 3,18 eli tulokset nousivat vähän. Vuosi 2023 oli kaupungin varhaiskasvatukselle onnistunut, mutta myös haasteellinen ja antoi tavoitteita vuodelle 2024.

Muksu & perhe- hanke (voimavaralähtöistä elintapaohjausta perheille) käynnistyi 1.1.2024. Hankkeen toteuttavat Pohjois-Karjalan kansanterveyden keskus, Pohjois-Karjalan Martat ja Joensuun kaupungin varhaiskasvatus. Hankkeen keskiössä on ruokakasvatus ja 2–6-vuotiaiden ylipainoisten lasten ylipainon vähentäminen perheiden elintapaohjauksen avulla. Hanke sai rahoituksen kolmeksi vuodeksi eli 1.1.2024–31.12.2026 väliseksi ajaksi (STEA eli Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus). Hankkeen kohderyhmänä on Rantakylässä ja Utrassa sijaitsevien päiväkotien 3–6 –vuotiaat lapset sekä heidän huoltajansa. Mukana on siten yhteensä kuusi kaupungin päiväkotia kyseiseltä alueelta. Jokainen alueen päiväkodeista on mukana hankkeessa yhden vuoden: Jukolan ja Soutajanpuiston päiväkodit vuonna 2024, Pataluodon, Utran ja Väisälänkadun päiväkodit vuonna 2025 sekä Niinivaaran vuoropäiväkotit vuonna 2026.

Kaupungin varhaiskasvatus tarvitsi lisää varhaiskasvatuspaikkoja alle 3-vuotiaille lapsille heti alkuvuodesta 2024. Uusi Lepikon päiväkotit aloitti toimintansa 8.1.2024 (12+12 lasta) ja Sommelontien ryhmäperhepäiväkotit 19.2.2024 (12 lasta). Sommelontien ryhmis on toiminnassa 30.6.2024 saakka.

Reijolan uuden päiväkodin ja Penttilän päiväkodin laajennuksen hankesuunnittelut käynnistyivät vuoden alussa. Reijolan hankesuunnitteluryhmä kokoontui tammi-helmikuun aikana kaksi kertaa kuten myös Penttilän päiväkodin laajennuksen suunnitteluryhmä. Mukana suunnitteluryhmissä on Hyvinvointipalveluiden tukipalvelupäällikkö, kyseisten päiväkotien päiväkodinjohtajat sekä varhaiskasvatusjohtaja.

Varhaiskasvatuksen talouden sopeuttamisesitykseen 2024–2027/28 liittyen järjestettiin Webropol-kyselyt sekä huoltajille että työntekijöille. Huoltajien kysely toteutettiin suomeksi ja englanniksi 23.2.–3.3.2024 välisenä aikana ja siihen vastasi yhteensä 271 huoltajaa. Saadun palautteen vuoksi varhaiskasvatuksen hallinto muokkasi ja selkeytti huoltajien kyselylomaketta ja ensimmäinen yritys suljettiin 23.2.2024 (20.2.–1.3.2024). Työntekijöiden kysely toteutettiin 20.2.–1.3.2024 välisenä aikana ja siihen vastasi 150 työntekijää. Lisäksi paikallisilta ammattijärjestöiltä (OAJ, JHL, Tehy ja SuPer) sekä Itä-Suomen yliopiston varhaiskasvatuksen opettajankoulutukselta pyydettiin esitykseen liittyen asiantuntijalausunnot, jotka tuli lähettää varhaiskasvatuksen hallintoon viimeistään 22.3.2024.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä tiedokseen talouden ja toiminnan seurantaraportin ajalta 1.1. – 29.2.2024.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.